

INTRODUCTION TO THE סדר העבודה OF יום כיפור

We recite the סדר העבודה during חזרת הש"ץ of תפלת מוסף on יום כיפור based on the rule known as ונשלמה פרים שפתינו; may our words be accepted as a substitute for the sacrifices that were once brought in the בית המקדש. The words of the rule appear at the end of the second פסוק of the הפטרה of שבת שובה which is taken from ספר הושע. That rule provides the basis for reciting קרבנות each morning and the קרבן מוסף during תפלת מוסף on any day on which the קרבן מוסף was brought. Despite the rule, the description of the סדר העבודה of one קרבן has not been incorporated into the liturgy. That סדר העבודה concerns the קרבן פסח. We do not refer to the סדר of the קרבן פסח in any of our תפילות on the first day of פסח nor did the סדר העבודה of the קרבן פסח become part of the הגדה. That omission is noted by the author¹ of the book: סדר היום. He recommends that each person recite the סדר of the קרבן פסח before תפלת ערבית on the first night of פסח and he provides an abbreviated description of the סדר. A more complete סדר of the קרבן פסח can be found before תפלת ערבית of the first night of פסח in many מחזורים.

We fulfill the obligation of ונשלמה פרים שפתינו concerning the סדר העבודה of יום כיפור in a bifurcated manner. In the silent מוסף שמונה עשרה of יום כיפור, we describe the קרבן מוסף of יום כיפור alone. During חזרת הש"ץ of תפלת מוסף on יום כיפור, we complete our obligation to describe the סדר העבודה of יום כיפור by reciting פיוט that outlines the steps that were taken by the כהן גדול in performing the סדר העבודה of יום כיפור. Included within the פיוטים written for that purpose is a further reference to the קרבן מוסף of יום כיפור. It should be noted that the authors of the two primary פיוטים that describe the סדר העבודה of יום כיפור, אתה כוננת, recited by Sephardim, and אמ"ץ כה, said by Ashkenazim, disagree as to when during the day the כהן גדול brought the קרבן מוסף. In the פיוט of אתה כוננת, the composer, יוסי בן יוסי², places the offering of the קרבן מוסף immediately after the offering of the קרבן תמיד של בקר:

ככל יום יעשה מנחת הסלת ומנחת חבתין וינסך את היין בכל כלי שיר. ואחר התמיד מקריב פר העולה, ושבעת הכבשים של מוסף היום ומנחתם.

1. R. Moses b"r Judah ibn Machir lived in Safad in the 16th century. He was the rabbi and head of the yeshiva in Kfat Zeitun near Safad. He died ca. 1610. His essential fame stems from the publication of his volume Seder haYom, a volume of mystical-legal (i.e. kabbalistic-halakhic) ethics arranged according to the order of day and year, and also includes a commentary to the prayers. It was first published in Venice in 1599, and many of the commentaries to the Shulhan Aruch cite him and rely upon him to decide Jewish ritual law. (Bar Ilan Digital Library)

2. One of the earliest composers of פיוטים. He lived in ארץ ישראל. Some date him as living as early as the fifth century CE.

Translation: As is done each day, the Kobain Gadol offers the flour offering and the offering of the Challos. He then pours the wine libation that is accompanied by music. After offering the daily morning sacrifice, he then offers the Mussaf sacrifice which on Yom Kippur consists of a bull and seven sheep. He includes the appropriate Mincha offering with them.

The composer of the **רבינו משולם בן רבינו קלונימוס גאון³, אמיץ כח: פיוט**, places the offering of the **קרבת תמיד של בין הערביים** closer to the time when the **קרבת מוסף** was offered:

תכף ועש אילו ואיל עם, תרב הטאת ומוספין הקריב כחק, תר וקדש פשט טבל וקדש, תכריך בדים עט ונכנס לדביר.

Translation: Immediately thereafter, he performed the offering of his ram and of the ram of the people, and brought the fat of the atonement offering as well as the Mussaf offerings as prescribed. He then went and sanctified (hands and feet), took off (his garments), immersed and sanctified (hands and feet), wrapped himself in white garments and entered the place of the world.

Aharon Levy on page 542 of his book: **פיוטי עבודת יום הכיפורים**, provides the following chart in which he presents an abbreviated list of the steps that were followed by the **כהן גדול** according to each author:

סדר עבודות כל היום לפי 'אתה כוננת':

א. תמיד הבוקר	ו. אילו ואיל העם
ב. פר העולה	ז. אימורי הטאות פנימיים
ג. שבעת הכבשים	ח. תמיד של בין הערביים
ד. עבודת היום	ט. הוצאת כף ומחתה
ה. שער הנעשה בחוץ	י. קשורת ונרות

Translation:

1. <i>The morning daily sacrifice</i>	6. <i>His ram and the People's ram</i>
2. <i>The bull that was totally consumed by fire</i>	7. <i>Burning the leftover parts</i>
3. <i>The seven sheep of the Mussaf offering</i>	8. <i>The afternoon daily sacrifice</i>
4. <i>The sacrificial order of the day</i>	9. <i>Removing the spoon and the shovel from the Holy of Holies</i>
5. <i>The goat that was sacrificed outside</i>	10. <i>The Kitores and the lighting of the Menorah</i>

3. Lived in Lucca, Italy and spent time in Mayence as well. He lived in the 10th to 11th Century.

להבין את התפלה

סדר עבודות כל היום לפי 'אמיץ כח':

א. תמיד הבוקר	ו. שבעת הכבשים
ב. עבודת היום	ז. שעיר הנעשה בחוץ
ג. אילו ואיל העם ⁴	ח. הוצאת כף ומחתה
ד. אימורי הטאות פנימיים	ט. תמיד של בין הערביים
ה. פר העולה	י. קטורת ונרות

Levy traces the disagreement as to the order to the following source:

ושני סדרים אלו, שנויים במחלוקת רבי אליעזר ורבי עקיבא (יומא ע, א), והסדר שב'אתה כוננת' עולה כדעת רבי עקיבא על פי שיטת הרמב"ם, והסדר שב'אמיץ כח' עולה כדעת רבי אליעזר על פי שיטת בעל המאור.

Translation: These two orders of the Yom Kippur sacrificial rites are linked to a dispute between R. Elazar and R. Akiva (Yuma 70a). The order of the Yom Kippur service that is described in the Piyut Ata Konanta follows the opinion of R. Akiva as explained by the Rambam. The order found in the Piyut Amitz Koach follows the opinion of R. Elazar as explained by the Ba'Al Ha'Maor.

That a difference of opinion developed as to when the **יום כיפור** of **קרבן מוסף** was brought may be the result of the **תורה** not providing the details of the **יום כיפור** of **קרבן מוסף** in the same section in which it describes the **סדר העבודה** of **יום כיפור**. The **סדר קרבן מוסף** appears in **פרשת אחרי מות** (ויקרא טז-א-לד) while the **סדר קרבן מוסף** appears in **פרשת פנחס** (במדבר כט, ז-יא).

A second way in which we fulfill the obligation of **ונשלמה פרים שפתינו** concerning the **יום כיפור** of **סדר העבודה** in a manner that differs from how we fulfill the rule concerning other **קרבנות** is that we do not recite the **סדר העבודה** of **יום כיפור** in the **תפילות** that correspond with that part of that day when the **עבודה** was performed. From the chart reproduced above that lists the order of the **סדר העבודה**, it is clear that the **כהן גדול** began his work with the **קרבן תמיד של שחר** and completed his work after bringing the **קרבן תמיד של בין הערביים**. It further appears that he performed the **עבודה** in a continuous manner. That means that the **יום כיפור** of **סדר העבודה** corresponded with not only the time when **תפלת מוסף** is recited but also with the times at which **תפלת שחרית** and **תפלת מנחה** are said. That circumstance may explain the following source which relates that during the period of the **ראשונים** and **גאונים**, some had the practice of reciting the **סדר העבודה** not only during **תפלת מוסף** but during **תפלת שחרית** and **תפלת מנחה** as well:

4. In the **פיוט** itself, the description of the **קרבן מוסף** of **יום כיפור** follows this step.

ראבי"ה⁵ חלק ב'—מסכת יומא סימן תקל'—וששאלתם על דבר סדר עבודתו של כהן גדול ביום הכיפורים שנהגו מקצת העם לאמרו בשלש תפלות, ויש ביניהם איש שמוחה בידם שלא לאמרו, וכמו שקיבל מרבתינו. נראין הדברים שכן הוא כמו שמקובל, שכמו שלא נזכיר קרבן מוסף אלא בתפלה אחת, כך אינו ראוי להזכיר סדר העבודה אלא באותה תפלה. וגם כן נהגו רבותינו מימות הראשונים, וכן כתוב בתשובת הגאונים. וכן אנו נוהגים. ותו אישכחן בתשובת הגאונים ומנהג של ישיבה בשחרית אומר שבע ויעבור ובמוסף שבע ובמנחה ששה בנעילה שלשה. אין אומר סדר עבודתו של כהן גדול אלא במוספין כי היכי דלא אמרינן מלכיות וזכרונות ושופרות אלא במוספין, וכן כל תפלות מוספין דירחי שתא לשבתות וחגיגא לא אמרינן אלא בתפלה אחת. והילכך לא מיבעיא לן למימר סדר עבודה אלא במוספין.

Translation: You asked about the practice that one community follows on Yom Kippur of reciting a Piyut that describes the Seder Ha'Avodah of the Kohain Gadol on Yom Kippur as part of Tefilas Shacharis, Mussaf and Mincha of that day despite the fact that a Rabbinic authority who resides within that community has stated his objection to the practice based on what he learned from his teachers. It appears to me that what the Rabbinic authority learned from his teachers is the correct practice. Just as on Shabbos and on all other holidays we refer to the Mussaf sacrifice only in one prayer service, Tefilas Mussaf, so too on Yom Kippur, we should describe the Seder Ha'Avodah of Yom Kippur during only one prayer service, Tefilas Mussaf. That is how our forefathers conducted themselves for many generations and so it is written in the Responsa of the Geonim. We further find in the Responsa of the Geonim that it is the custom in the Yeshiva that in Tefilas Shacharis, seven Selichos are recited and seven Selichos are recited as part of Tefilas Mussaf and six in Tefilas Mincha and three in Tefilas Ne'Eilah. We further learn that the Seder Ha'Avodah of the Kohain Gadol is to be described only in Tefilas Mussaf. That practice is in line with our custom not to recite the three extra Brachos of Shemona Esrei, Malchiyos, Zichronos and Shofaros, on Rosh Hashonah except in Tefilas Mussaf. We act similarly on Rosh Chodesh, Shabbos and on the other holidays in that we do not refer to the special sacrifices of those days except in Tefilas Mussaf. As a result, it is appropriate that on Yom Kippur, we describe the Seder Ha'Avodah only during Tefilas Mussaf.

ואי אמרת אמאי קא עביד פייט בעלותא דצפרא אתה כוננת ובעלותא דמוסף אזכיר סלה ובעלותא דמנחה אספר גדולות, וכן עביד בכל תפלה ותפלה קדושא רבא בעלותא דצפרא דמוסף ודמנחה פעמים באהבה ולהיות לכם. ואנן לא אמרינן פעמים באהבה ולהיות לכם אלא במוספין ובנעילה משום תקנתא דרבנן ממעשה נס דמיתעבר להו. ואי אמרת אמאי קא עביד פייטא סדרים [ו]קדושא רבה בכל קרובה וקרובה, אלא כל קרובה וקרובה נעשית משום ענינו של יום ואגב עבודתו ולפיכך תיקנו חכמים במקום סדר עבודה הכתוב בתפלת שחרית שבע ויעבור ולא לומר עבודה כלל, ובתפילת מוספין לומר סדר עבודה כמנהג ושבע ויעבור ובתפילת המנחה במקום אותו הסדר ששה ויעבור, ולא לומר סדר כלל. וכן מנהג

5. R. Eliezer ben R. Yoel Halevi, Ra'avyah, was born ca. 1140 in Mainz, Germany, and passed away in Cologne, ca. 1220. His father, R. Yoel Halevi, and his grandfather, R. Eliezer ben R. Nathan (Ra'avan), were noted German Tosafists.

6. It is worth noting that when we studied the שמונה עשרה of ראש השנה, we discussed that at one time some communities did recite the ברכות of מלכיות and זכרונות ושופרות in all the תפילות of ראש השנה.

להבין את התפלה

בשתי ישיבות. וכן פעמים באהבה ולהיות לכם אף על פי שחרזם הפייט בכל תפלה ותפלה אינו ראוי לומר אלא במוסף. וכמו בן הסדרים אף על פי שחרזם הפייט בכל תפלה ותפלה אין ראוי לומר אלא בתפלת המוספין וכן הילכתא. עד כאן לשון הגאון. ונראה לי דהאי דכתב לפי שלא היה סדר עבודתו של כהן גדול אלא במוסף, לאו דוקא, שהרי כל עבודות יום הכיפורים אינן כשירות אלא בו, אלא עיקר עבודתו. ומיהו אנן לא נהגינן הכי. וקבלתי בתפלת יוצר יש לומר שלש עשרה פעמים ויעבור כנגד שלש עשרה מדות:

Translation: Now, you might challenge my position by pointing out that one of the composers of the Piyuttim which describe the Seder Ha'Avodah wrote the Piyut that begins "Ata Konnanta" specifically for Tefilas Shacharis, the Piyut "Azkir Selah" for Tefilas Mussaf and the Piyut that begins "Asaper Gedolos" for Tefilas Mincha. He also provided that Kedushah Rabbah should be recited during the repetition of Shemona Esrei of Shacharis, Mussaf and Mincha on Yom Kippur including the lines that begin "Pa'Amayim B'Ahava" and "L'Hiyos Lachem L'Elokim."⁷ Despite his instructions, it is not our practice to include the lines that begin "Pa'Amayim B'Ahava" and "L'Hiyos Lachem L'Elokim" as part of Kedushah in each prayer on Yom Kippur. We do so only during Tefilas Mussaf and Tefilas Ne'Eilaf, a practice that was instituted by our Rabbis to commemorate the miracle that occurred⁸. So too we ignore the fact that the poets wrote Piyuttim that describe the Seder Ha'Avodah to be recited as part of Tefilas Shacharis, Mussaf and Mincha. They did so to remind those congregated about the theme of the day and the sacrificial service that took place on that day. Our Sages recognized as well the need to present the theme of the day during each Tefila but chose to do so through the recital of seven Selichos during Tefilas Shacharis and to omit the Seder Ha'Avodah; to describe the Seder Ha'Avodah in Tefilas Mussaf as is appropriate and to recite seven Selichos and to say six Selichos but to omit the Seder Ha'Avodah in Tefilas Mincha. That was the custom in the two Yeshivos in Babylonia. A similar practice developed concerning Kedushah on Yom Kippur. Despite that composers of Kedushah Piyuttim included Kedushah Rabbah for all the Tefilos of Yom Kippur, our ancestors followed the practice of reciting Kedushah Rabbah only in Tefilas Mussaf. That same practice should be followed concerning the recital of the Seder Ha'Avodah. This what the Geonim wrote. I do disagree with the statement made by the Geonim that the main service of the Kohain Gadol on Yom Kippur was during the time the Mussaf sacrifice was brought. That is because all of the service of Yom Kippur was performed by the Kohain Gadol. His involvement became the central element of the service and that service continued from morning to late afternoon. Nevertheless, I do not think that justifies reciting the Seder Ha'Avodah in Tefilas Shacharis and Mincha as well. One more point. I was taught that we should recite thirteen Selichos in Tefilas Shacharis corresponding to the Thirteen Attributes of G-d⁹.

The גאון who issued the תשובה that the ראב"ה quotes suggests an alternate means of fulfilling the rule of ונשלמה פרים שפתינו that does not involve describing the עבודה

7. יוסי בן יוסי provided that קדושה רבה be recited in all the תפילות of יום כיפור because יוסי בן יוסי lived in ארץ ישראל and followed מנהג ארץ ישראל. According to that מנהג, the only form of קדושה that was ever said consisted of קדושה רבה.

8. That the decree of persecution that prohibited the recital of קריאת שמע in synagogue was lifted due to the sudden death of the ruler that had imposed the decree.

9. That statement matches the statement made by רב סעדיה below that it is necessary to recite the י"ג מידות thirteen times during תפלת שחרית on יום כיפור.

itself. That alternative involves the practice of reciting סליחות during תפלת שחרית and תפלת מנחה. In his opinion, the practice was instituted as a substitute for those elements of the סדר העבודה that were performed in close proximity to when the קרבן התמיד של יום כיפור and the הערביים were brought on יום כיפור. We can explain the גאון's position as follows: the purpose of the סדר העבודה on יום כיפור is to obtain כפרה for our sins. How do we obtain כפרה today? By reciting סליחות and וידוי. That may explain why on all fast days and on all the days before ראש השנה and between ראש השנה and יום כיפור, we recite סליחות only one time a day while on יום כיפור we recite סליחות in תפלת מנחה, מוסף and תפלת שחרית, as well. That practice can be justified by arguing that the סליחות serve as a substitute for the עבודה which spanned the times of day in which תפלת מנחה, תפלת מוסף, שחרית and תפלת מנחה are recited. We can further surmise that because the סדר העבודה and the סדר העבודה were performed כהן גדול three times during the סדר העבודה and the סדר העבודה overlapped the times when תפלת מנחה, תפלת מוסף, תפלת שחרית and תפלת מנחה are recited, we perform וידוי preceded by סליחות during those תפילות. So why recite the סדר העבודה in תפלת מוסף while also reciting סליחות and וידוי? The answer is provided by the ראב"ה, that we want to comply with the format we follow whenever additional קרבנות beyond the daily sacrifices were brought. Those are referred to in תפלת מוסף.

Further evidence that some communities recited the סדר העבודה during תפלת שחרית and תפלת מנחה as well as in תפלת מוסף is found in the following:

ספר המנהיג הלכות צום כיפור עמוד שנו' – וכן אמ' רב עמרם ז"ל שאין לומר סדר עבודה כ"א במוסף בלבד, וכן כת' רבי' היי ז"ל שאין לומר סדר עבודה אלא במוסף כמו שאומ' סדר תקיעות במוסף בר"ה, וסדר קורבנות היום שאין אומ' בשבתו' ובימי' טובי' וראשי חדשי' כ"א במוסף בלבד, אבל בבגדאד מתוך שהיה סדר עבודה חביב עליהם היו אומ' אותו גם בשחריי', וכמה גאוני' היו שם ולא יכלו להסיעם ממנהגם.

Translation: So too Rav Amrom wrote that it is not appropriate to recite the Seder Ha'Avodah except in Tefilas Mussaf. So too wrote Rav Hai Gaon that it is not appropriate to recite the Seder Ha'Avodah except in Tefilas Mussaf for the same reasons that we sound the Shofar only in Tefilas Mussaf on Rosh Hashonah. In addition, since on the days when we describe the sacrifices of the day, we do so only during the Mussaf Tefila, so too we act on Yom Kippur. Nevertheless, because the order of the sacrifices was so dear to the Jewish community in Baghdad, it would describe them in Tefilas Shacharis as well. Some Geonim lived in Baghdad when this custom was followed but the Geonim were unable to dissuade the community from conforming to the practice.

In the following source, we learn of a totally different approach to commemorating the יום כיפור of סדר העבודה:

להבין את התפלה

ספר שבולי הלקט סדר יום הכיפורים סימן שכ'—ואומר סדר עבודה אתה כוננת או סדר אחר על שם ונשלמה פרים שפתינו ויש שרגילין לשנות משניות יומא ואין אומרים סליחות במוסף ולא שלש עשרה מדות ומתורה באמצע התפלה הכל כמו שכתוב במחזורים.

Translation: They recite the order of the sacrifices either by saying the Piyut of Ata Konanta or some other description of the service based on the rule that describing the sacrifices is tantamount to bringing them. Others are accustomed to studying the Mishnayos of Maseches Yuma. They omit the Selichos and the recital of G-d's Thirteen Attributes in Tefilas Mussaf but they do say Viduy in the middle of the repetition of Shemona Esrei of Tefilas Mussaf, just as it is presented in Machzorim.

We can also point to **סדר רב סעדיה גאון** as one who believed it appropriate to recite the **סדר תפלת שחרית** of **יום כיפור** during **העבודה** as well:

Translation: Now that the majority of Jewish communities have accepted the practice of also reciting Piyuttim in Tefilas Shacharis of Yom Kippur and they acknowledge that doing so does not interfere with the prayer service, I deem it appropriate to present three Piyuttim for Yom Kippur; one may be recited during Tefilas Shacharis while one of the other two should be recited during Tefilas Mussaf. I will also present 23 Selichos. Thirteen should be included in Tefilas Shacharis, seven during Tefilas Mussaf and three as part of Tefilas Ne'Eilah . . . First, I will present a Piyut (a Seder Ha'Avoda) composed by Yose ben Yose. It is appropriate to include this Piyut in Tefilas Shacharis. Ezkor Gevuros . . .

ועכשיו אחרי שקבלו הרוה את המנהג לומר פיוטי הכפור גם בתפלת תמיד וגם אין בדבר הפסד לתפלה. רואה אני לרשום בשביל יום הכפורים ג' פיוטים. שאחד מהם יהיה לתמיד ומה שבחרים בו משני האחרים למוסף וארשום ג' כ"ג סליחות. י"ג לתמיד וז' למוסף וג' לנעילה. בדרך הקצור. וארשום רחמין רחבים ארוכים. שאין ראוי לחלק אותם ולומר מהם לתמיד ומהם למוסף. אבל ראוי לחלקם בסדור קבוע ולומר חלק מהם בעלות השחר של כל יום מאלה עשרת הימים הראשונים של חודש תשרי. וגם ללקט מהם ולומר בכל תענית שעושים בחול. וההארכה והקצור תלויים ברצון אומרים מפני שיכול לסדר מהם כמו שירצה. – וקודם כל אתחיל בפיוט ל י ו ס י בן י ו ס י והוא ראוי לתמיד

אֲזַכֵּיר גְבוּרוֹת אֱלֹהֵי נְאֻדְרֵי בֵּלַח יְחִיד וְאֵין עוֹד אֶפְסָ וְאֵין שְׁנֵי
אֲחֵרִין אֵין בְּחֻלְדֵי לְפָנָיו אֵין בְּשַׁחַק אֵין בְּלִתּוֹ קִדְם וְאֵין זוּלָתוֹ בְּעֵקֶב
אֲדוֹן לְחֶשֶׁב אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת נִמְלֶךְ וְאֵין נִעְדָר שָׁח וְאֵין מְאַחַר
אֹמֵר וְעוֹשֶׂה יוֹנֵץ וּמְקִים אֲמִיץ לְשֵׁאת וְגִבּוֹר לְסַבּוֹל
אֲשֶׁר לוֹ רְנָנוֹת מִפִּי יְצוּרֵיו מִמַּעַלָּה וּמִמַּטָּה יֵשָׁא תְהִלָּה
אֶל אֶחָד בְּאַרְץ וְקֹדֶשׁ בְּשָׁמַיִם מִמֵּים יֵשָׁא שִׁיר אֲדִיר בְּמִרוֹם